

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA SF. GHEORGHE 4. — TELEFON 2-52

Mélyseges tanulság

rejlük abban, hogy a kormány felfüggeszti a tisztviselői kinevezések fellüvizsgálására irányuló munkásságát. Fővárosi jelentés szerint ugyanis, ha a tervet eredeti elképzelésben végrehajtanák, különösen a békeszerződés által Romániához csatolt területeken csak azok a tisztviselők maradhatnának meg, akiknek kinevezése csaknem két évtizedre nyúlik vissza. Ez pedig — mondja az indoklás — nemcsak társadalmi, hanem nemzeti szempontból is lehetetlen helyzetet teremtene. Ez az oka annak, hogy a tisztviselőelbocsátások tervét a kormány elejtette és marad minden a régieiben. A magunk részéről csak részben tudjuk helyeselni a kormány legújabb elhatározását. Helyes az, hogy nem szaporítja munkanélküliek számát ezer meg ezer tisztviselő elbocsátásával, de helytelen ha ugyanezt a kiméletet gyakorolja azokkal szemben, akik a különböző miniszteriumokban luftinspektori állásokat töltöttek be és az álláshalmozás klasszikus modelljeit képviselik. Helyes, ha a törvénytelenül történt kinevezéseket nem semmisíti meg *tiz esztendőre* visszamenőleg, de helytelen ha ezt az elvet nem alkalmazza az összes kategóriákkal szemben egyformán, különösen akkor, ha nem is törvénytelen módon történt tisztviselvényekről van szó. Nem kertelünk, hanem megmondjuk nyíltan és őszintén, hogy azokra a nemromán hivatalnokokra és alkalmazottakra gondolunk, akik hosszú szolgálati évek után egyszerre csak azon veszik észre magukat, hogy elvesztették kenyérkereseti lehetőségüket. Eszünkbe jut az a tanító, aki nemzedékeket nevelt fel, generációkba csepegtette a minden tudás alapját képező elemi ismeretek tudását és három évtized után jöttek rá, hogy nincs szabályszerű tanítói képesítése. Jogos-e és indokolt-e ennek a tanítónak elmozdítása? Hiszen minden írott oklevélnél döntőbben nyújtotta bizonyosságát annak, hogy azon a helyen, amelyet betöltött, teljesítette hivatását. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy az ilyen kivétel szabály legyen és a jövőben nem az oklevél megszerzése, hanem annak a hiánya predesztináljon már eleve bárkit valamilyen állásra. Ellenkezőleg az érem másik oldalára kívánunk rámutatni és talán ez volna az a bizonyos aranyközéput, amelyen haladva meg lehetne oldani a közérdeknek megfelelően a tisztviselőrevíziót. Kérjük be valamennyi, az utolsó *tiz esztendő* alatt kinevezett tisztviselőnek a minősítési táblázatát és állapítsák meg a politikai protekciónizmustól mentesen, vajjon az illető megfelel-e azon a helyen, amelyet ma betölt, el tudja-e látni és tényleg el is látja-e ezt a szolgálatot úgy, amint azt a közérdek megkívánja és megköveteli. Ne tisztviselőelbocsátásokon törjék a fejüket, hanem a tisztviselők egészséges szelektálását vigyék keresztül. Fognak találni bizonyára fölös számmal olyanokat, akiknek nemcsak a képzettségük nincs meg, hanem a tehetségük, rátermettségük is hiányzik azon a helyen, amelyre állították őket. Ezeket minősítsék át, ezeket helyezték el ott, ahol meg is tudnak felelni. Egyszeriben alkalom nyílik majd érdemes emberek elhelyezésére, nem is szólva arról, hogy az ügyek menete is más lesz, ha hozzáértés és nem erőszakolt és kényszerű dilettantizmus intézi. És mivel megtakarításról is van szó, építsenek le kiméletlenül egy-két állást azokból a tisztségekből, amelyeket a notórius álláshalmozók csendes megkapulással élveznek. Ma, amikor ezrével mászkálnak az utcán az egzisztenciánélküli existenciáncák,

igazán nem indokolt, hogy egy-egy ember négy-öt helyről is huzzza a fizetést, mert hiszen négy-öt helyen való dolgozástól szó sincsen. Ez a fizika legegyszerűbb törvényével is ellenkezik, mivel egy és ugyanaz a test egyszerre több helyen nem lehet. Az ilyen leépítéssel senkin jogtalanság vagy méltánytalanság nem esik. Ellenkezőleg. Igazságtalan lenne ezeknek az álláshalmozó parazitáknak többszörös jólétét azzal biztosítani, hogy a többi tisztviselő fizetését szállítják le harmonizálás címén. A disz-

harmoniót az álláshalmozások okozzák. Ezen a téren teremtsenek harmoniót. Ezen kívül van azonban még egy tanulság, amelyet a kormány eredeti elhatározásának megmáskosításából levonni nemcsak lehet, hanem kell is. Előfordul, hogy a legjobb akartól eltelve hoznak egy törvényt, amelynek kihátasait előre kiszámítani lehetetlen. Mint a tisztviselőrevízió esetében. Ne ragaszkodjanak ilyenkor is a törvény végrehajtásához, amikor látják, hogy annak következményei károsak. Mert sokszor jobb

egy törvény végrehajtásának felfüggesztésével valamit nem tenni, mint intézkedéseket keresztülröszkolni csak azért, mert törvényt hoztak. A törvénynek életet a végrehajtás ad. De oszthat halált is. Mint a tisztviselőrevízió esetében. És van néha úgy is, hogy jobb valamit nem tenni, mint megtenni. Ezt a mélyseges tanulságot is levonhatjuk abból a tényből, hogy a kormány elejtette a tisztviselőrevízió ügyét. Legalább abban a formában, ahogyan eredetileg tervezte.

A Burgenland visszaadása érdekében a Népszövetséghez fordulnak a Bécsben élő magyarbarát osztrákok

A Reichspost című bécsi lap szenzációját, amely — miként megirtuk — leplezte, hogy Jugoszláviában a német kormány tudtával mi készül, az Avala belgrádi távirati ügynökség megeafolja. Az Avala cáfolja, hogy a jugoszláv hatóságok támogatnák az osztrák nemzeti szocialista emigránsokat Ausztria elleni törekvéseikben. Tagadja az Avala végül azt is, hogy az osztrák nemzeti szocialisták propaganda központját Münchenből Marburgba tették volna át. A jugoszláv távirati iroda cáfolatát leközi maga a Reichspost is, azonban megjegyzi, remélhető, hogy

a jövőben a jugoszláv hatóságok majd jobban ellenőrzik az osztrák emigránsok tevékenységét.

A bécsi lap bejelenti azonban azt is, hogy hamarosan új szenzációs leleplezésekkel jön a közönség elé.

A Landbund elleni vizsgálat során az osztrák hatóságok a nagynémet párt ellen is súlyos kompromittáló adatokat szereztek. Ezekből az adatokból kiderül,

hogy a nagynémet pártnak része volt a nemzeti szocialisták által kibombantott puccskíséletben.

Tegnap különben Nepló dr. és Hans dr. Landbund-vezetőket letartóztatták. Le akarták tartóztatni Seitz volt szocialdemokrata képviselőt is, azonban Seitz kezelés alatt áll az egyik szanatóriumban. Ezek után állandó őrt rendeltek a betegágya mellé.

Bécsben a magyarbarát osztrákok egyesülete felhívást bocsátott ki, amelyben felhív minden becsületes osztrákot, hogy támogassa a Magyarországon a Burgenland visszaadása érdekében megindított társadalmi mozgalmat. Rámutatnak arra, hogy

Magyarország ennek a négyezer négyzetkilóméternyi területnek a visszaadását, amely mindenkor tulajdonát képezte, teljes joggal követeli.

Ausztria számára a Burgenland a dauidák ajándéka, amelyet annak idején

Benes és a szocialista Renner osztrák kancellár eszeltek ki gonoszul. A Burgenland németajku lakosai, akik ott csak vendégszeretetet élveztek, nem tartottak igényt sohasem a magyar földre, maguk is különben mind magyar érzelműek. Az egyesület felhívja az osztrákokat, hogy csatlakozzanak ahhoz a felterjesztéshez, amelyet ebben az ügyben a Népszövetséghez fognak intézni.

Ausztriában újabb halálos ítéletet hajtottak végre. A leobeni törvényszék kötéláltali halálra ítélte Ebner Ferenc szentgalleeni puccsistát. Az ítéletet már végre is hajtották.

Két vádlottat életfogytiglani fegyházra, kettőt húz évi fegyházra, kilencet pedig egytől tíz évi terjedő börtönrre ítélték.

A bécsi rendkívüli bíróság Kraupatz Hermann bormunkást és Wolfel Otmár pincért, akik résztvettek július 25-én a kancellári palota elleni támadásban, egyenkint 10 évi fegyházra ítélték.

Az innsbrucki bíróság egy hónapi fegyházra ítélte Klinger Antai márisch-ostraui tanárt. A tanár nyári szabadságát Ausztriában töltötte és amikor Dollfuss megöléséről értesült, egy társaságban kijelentette, hogy nem volt személyes ellenfele Dollfussnak, de politikailag szemben állott vele és ezért nem sajnálja, hogy Dollfuss meghalt.

Grácból jelentik, hogy a bíróság Weissmann tizenkilenc esztendő Kereskedelmi tanoncot öt évi súlyos börtönrre ítélt. A tanonc Rabenthaut mellett július 30-án elvágta a telefonvezetékét, hogy a nemzeti szocialistákra vonatkozó adatok továbbítását megakadályozza.

Belgrádi jelentés szerint a varasdi internálótábor tizenegy lakója azzal a kérelemmel fordult a jugoszláv hatóságokhoz, hogy adják ki őket Ausztriának. Kijelentették, hogy

nyugodtan mennek haza, mivel a július 25-iki puccsban nem vettek részt.

Tegnap valamennyit már át is tették Marburg mellett a határon.

A sovatai gyűlés

Maniu a legnagyobb élő román és a parasztságot a politika aktív tényezőjévé kell tenni

Sovatan tegnap délután folyt le Maniu hiveinek nagy értekezlete. Körülbelül ezer delegátus jelent meg Erdély és a Bánság minden részéből. Ezenkívül még körülbelül ezer érdeklődő is jött el a gyűlésre, amelyet délután két órakor nyitott meg Deleu, a kaszinó nagytermében. Amikor kiejtette Maniu nevét, a gyűlés résztvevői felállottak és percekig éljenezték Maniut.

Azután sorra felszólaltak Boeriu-Alexandrache tábornok Tutovából, Pop Augustin dr., Pop a Romulus dr. Oradeáról (Nagyváradról) és Pop Jonel. Valamennyien hangsúlyozták, hogy az erdélyi románság törhetetlenül kitart Maniu mellett, aki a jelenkor legnagyobb románja. A felszólalók hangsúlyozták azt is, hogy az ország parasztságát a politika aktív tényezőjévé kell ten-

ni, mert a parasztságnak joga van arra, hogy az ország kormányzásába beleszóljon.

Azután határozati javaslatot fogadtak el, amelyben tiltakoznak az erkölcsi gyilkosság ellen, amelyet Maniuvall szemben terveznek. Felszólítanak minden erdélyi románt, hogy Maniu elveit tegye a magáévá, annál is inkább, mert ez a többség elve is. Kimondották még végül, hogy a határozati javaslatot, manifesztum alakjában, hozzák nyilvánosságra.

Maniu Gyula a sovatai értekezleten nem volt jelen. A fővárosban tartózkodott, ahol felkereste Popovici Mihály, aki még mindig azon fáradozik, hogy Maniu és Vaida között a kibékülést létrehozza. Éjfélután kettőig tárgyaltak egymással. Reggel Popovici Constantába, Maniu pedig Badacimba utazott.

Megnyílik minden ajtó az idegenek számára is a zárkózott és rideg angoloknál a becsület és tehetség előtt

Meglepő jelenség, hogy tüdülés, országismeret szempontjából aránylag milyen kevés utazó keresi fel Angliát. Legtöbbnyire csak azok szánják el magukat, hogy átkeljenek a La Manche csatornán, akiknek üzleti dolguk van, máskülönben francia, olasz, spanyol, svájci vagy az északi államoké a pálma, holott Angliában is van festői vidék, tengernyi műemlék, tanulság szemnek és léleknek. Főleg egy furcsa előítélet az oka ennek. A legtöbben ugyanis úgy tudják, hogy az angolok a világ leghüvösebb és legtartózkodóbb emberei, akik nem szeretik az idegent. Így már előre is feszélyezve érzik magukat odamenni, ahol nem látják őket szívesen. Bezzeg, milyen mások például a franciák! Kedvesek, közlékenyek, elég egy-két nap, hogy az ember otthon érezze magát közöttük. Valóban első érzésre így van ez. De egy bizonyos idő múlva aztán rájön az idegen, hogy az a felszínes kedvesség nem mélyül el soha és lakják akár évekig is Franciaországban, egy láthatatlan sorompó ereszkedik le köztük és a francia ember között, amelyet ő sohasem léphet át, mert lényegben mindig csak idegennek tekintik.

Az angol ember merőben ellenkező természetű. Ő nem mondja, hogy „enchanté”. Nincs elbűvölve, elvarázsolva a bemutatkozásnál, nincsenek elragadtatásteli szavai. És nem is közelíthető meg csak úgy egyszerűen, mert már az élet stílusa is a tradíciós elvonultságban gyökeredzik. Az otthon, a klubot, a golfpályát, a zárt tömörülést kultiválja az angol ember a kávéház és egyéb legszelebb értelemben vett nyilvános helyek helyett. Az angol nem is ismerkedik meg csak úgy apropra, igaz tehát, hogy hüvös, tartózkodó. De viszont egy ajánló levél, egy ismerős bemutatása már elég arra, hogy a családi ház ajtai megnyílnak és akár az angol ember megismert és megbecsülendőnek ítélte, azzal hajlandó a szó legszorosabb értelmében megbarátkozni is és körébe, társaságába végérvényesen bevinni.

Miért ilyen az angol? Mert nincs a világon még egy nép, amely annyira becsülné az egyéniséget, mint ők. Éppen ezért a társadalmi érintkezésben igen jelentéktelen fontosságú a rang vagy a hivatal, amelyet különben valaki betölt. Itt nincsenek névjegyek mint másutt, ahol gyakran hasábosan sorakoznak a valóságos és tiszteletbeli címek. Hogy ilyen vagy olyan tanácsos, volt képviselő, X. bank felügyelőbizottsági tagja, Y. egyesület alelnöke, ilyen vagy olyan rend tulajdonosa, stb. stb. Az angol társadalmi érintkezésben ugyanis nagyon nevetnének az ilyesmin. Mert ez mind más lapra tartozik: az ember a fontos; hogy szellemileg és belső egyéb értékeiben mit reprezentál. Gentleman-e? Ami alatt mindenkiféle a korrektség és a becsületesség értendő.

Értelem, tudás és becsület, ezek azok a tulajdonságok, amelyek az angol társadalmi és közélet legelső követelményei. Ezek birtoklása biztosítja a karriert. Bármelyik parasztfiú, a legegyszerűbb gyári munkás is lehet lord, elérheti a legdiszesebb tisztségeket, ha megvan

hozza a tehetsége és kitartása. És az ilyen karrier nem kivétel, hanem mindennapi eset az angol közélet minden ágazatában. Lloyd Georgetól, Snowdentől kezdve a nagy angol államférfiak, közgazdasági vezetők, ipari, kereskedelmi szaktekintélyek egész légióját sorolhatjuk fel a mában, akik kora ifjúságukban még a legközönségesebb, legdurvább munkát végezték és pusztán belső értékük folytán jutottak be a jól megérdemelt legmagasabb pozíciókba.

Anglia egészséges és maradandó létének legfényesebb és legragyogóbb érvényű programja ez a folytonos felgyógyulás, ahogy a közélet, a nemzeti lét legelbujtató ereiből is felszivja a legüdébb és legnagyobb államalkotó

energiákat, viszont elveti azt, aki elhasználódott vagy kiöregedett. A tehetségnek, a tudásnak, a reális emberi értékeknek sehol sincs nagyobb hitele, mint Angliában. És éppen ezért az angol az idegenben sem lát olyan közönyös valakit, aki nem érdemelne meg figyelmét. Ha azután az illető lemerített és az angol elvek és felfogások szerint nem találtott könnyűnek, akkor a közmondásos hüvösség és tartózkodás sorompói magasan felemelkednek és sehol a világon nem talál az idegen olyan tártkaru és igaz barátokra, mint éppen Angliában, amelyet gögösnék és hozzáférhetetlennek tart a madártávlatból keletkezett felületesebb vélelem.

London, augusztus hó.

Véky Károly Sándor.

Nagyarányu őszi hadgyakorlatok melyeken résztvesz a légi és tengeri haderő is

Október közepén lesznek a hadgyakorlatok, amelyek a hadvezetőség kívánságára az idén igen nagyszabásúak lesznek. A hadgyakorlatokon résztvesz a légi flotta is és a gyakorlatok kiterjednek a légi támadások esetén való védekezésre is. A hadgyakorlat ezen részébe belevonják a falvak lakosságát is, hogy annak magatartását megismerhes-

sék és azt kellő kioktatásban részesítsék. A hadgyakorlatok során a szárazföldi és légi csapatokkal együttműködik majd a haditengerészet is. A hadügyminisztérium kívánságára a gyakorlatokon résztvesznek a premilitaris alakulatok is és pedig a manőrvirozó csapatok háta mögött.

Lenka nénit, aki uzorával foglalkozott, egyik adósa megfojtotta és magával vitte az adósleveleket

A lugoji Lenau-utca 28. számú házban teljesen egyedül lakott a hetvenhat esztendő Blaj Ilona özvegyasszony, aki igen visszavonultan élt. A szomszédok és ismerősök csak Lenka néninek ismerték a dussz gazdag hirben álló öregasszonyt, aki buzgó tagja volt a baptista egyháznak és azt nagy pénzösszegekkel támogatta. Lenka néni kamat mellett pénzt kölcsönzött a megszorult embereknek, akik közül az egyik most megölte. Tegnap ugyanis a szomszédoknak feltűnt, hogy az asszony nem mutatkozik. A ház kapuja is zárva volt és ezért egy gyermek átmászott a kerítésen és kinyitotta a belülről elzárt kaput. A lakásban azután borzalmas látvány fogad-

ta a belépőket. Az ágyban fekiútt arcával a párnákba furdóva egy ingben, hátrára kulcsolt kezekkel az öregasszony. Jobb halántékán hatalmas roncsolt seb. A szobában nagy rendtelenség és az összehasogatott ágynemű dulakodás nyomait mutatták. A gyilkos miután leütötte és megfojtotta Blaj Ilonát kifosztotta a szekrényt és abból minden értéket, valamint az adósságleveleket is elvitte. A gyilkos valószínűleg az ágy alatt rejtőzve várta, míg az asszony lefeküdt és azután végzett vele. Azt hiszik, hogy a gyilkos Blaj Ilona egyik adósa lehetett, aki adóssága megfizetésére nem kapott haladékot és ezért végzett az öregasszonnyal.

Szerdáig eldől, hogy tisztviselőelbocsátás lesz-e vagy általános fizetésleszállítás

A tisztviselői létszám csökkentésére vonatkozó rendelet törvény végrehajtása a kormánynak nagy gondot okoz. Kiderült, hogyha az 1924 óta felvett tisztviselők nagy számát elbocsátják, akkor főként román tisztviselők maradnának állás nélkül. A kormány ezért fontolóra vette, hogy ezt a kérdést miként oldja meg. A pénzügyminisztériumban a minisztertanács megbízása következtében tegnap délelőtt Savaescu pénzügyminiszter elnökletével tanácskozás volt. Megállapították azt is, hogy a rendelet törvény szí-

goru alkalmazása következtében a belügyminisztérium és a rendőrség kötelekéből az alkalmazottak hetven százalékát kellene elbocsátani. A minisztertanács azonban legfeljebb negyven százalékos elbocsátást fogad el. Minthogy az így elbocsátottaknak egyharmadát visszaveszik, tulajdonképpen csak huszonöt százaléka a tisztviselőknek kerülne rendelkezési állományba. Felmerült azonban az a tény is, hogy a tisztviselői létszám apasztása nélkül kísérelik meg a szükséges nyolcszáz millió leies költségvetési

**Szeptember 3-án megnyílnak a
szabászati tanfolyamok a Szabászati Akadémián**
Beiratások naponta d. e. 8-1-ig, d. u. 3-7-ig.
Timișoara I., Piața Unirii (Dóm-tér) 9., I. em.

Verőfényes őszi a Középtengeren Ún is csodálhatja a Középtenger tenger költői szépségeit

2 Lloyd

Őszi középtengeri utazás

népies árakkal, a „Sierra Cordoba” hajóval: szeptember 4-19-ig és szeptember 21-október 7-ig. 16 nap üdülés — élmény — öröмок.

Az egész hajó egy társasoztályból áll!

Árak: 7200.— leitől

Jelentkezések és prospektusok:

Norddeutscher Lloyd Bremen

F. Missler S. A. R. Timișoara IV., Str. I. C. Brătianu (Uri-u.) 10. Telefon 260

megtakarítást elérni olyképpen, hogy tisztviselők fizetését leszállítják. A megbeszélések a probléma megoldása érdekében tovább folynak. A döntést szeptember 5-ig meghozzák.

A király a Bánságban vadászik a jövő héten

Károly király az udvari vadászatok alkalmával a Bánságba is ellátogat. Az őszi királyi vadászatok programja ugyanis az uralkodó kívánságára ilyen értelemben módosították. Szeptember 3., 4., 5. és 6-án a király, Mihály nagyvadász, Mocioni fővadászmester, Ilasievici udvari marsall, Manu tábornok, Plaiu földbirtokos és Scuvievsky orvos társaságában valamint Saulescu vadászati vezér felügyelő és Costescu vezérfelügyelő kíséretében az aradmegyei Chisineu-Cris (Körösjenő) községbe utazik, ahol József főherceg egykori vadászterületén fog vadászni. Szeptember 7-én a Bánságba jön az uralkodó. Ezen a napon Sannicolaul-mare (Nagyszentmiklós) és Saravale (Sárafalva) községek határában a szántásban és kukoricásban vadásznak, míg szeptember 8-án Nereu (Nyerő), Vizejdia és Tomnatic (Nagy-ősz) községek határában folyik az udvari vadászat. Nincsen kizárva, hogy az udvari vadászatokon Tatarescu miniszterelnök is résztvesz.

Detektív

volt a betörőbanda vezére

Két év előtt október havában városunk területén ismeretlen tettesek számos betörést követtek el. A rendőrség hosszas munka után megállapította a betörések értelmi szerzőjét, aki Sunea Gheorghie negyvennégy esztendősi timișoari (temesvári) detektív volt. Letartóztatták és kihallgatása során bevallotta, hogy társait Petric Ion 26 éves péklegényt, Cseman Emeric 27 éves elektrotechnikus, Thiel Ferencet, továbbá Lazar Gheorghet és Friedrich Ferencet ő bujtotta fel a betörések elkövetésére és a zsákmányolt értéktárgyakat is ő értékesítette. Vallo-mása alapján letartóztatták társait is, akik bevallották, hogy több mint hat helyen törtek be a város területén. Valamennyiüket bíróság elé állították, azonban a tegnapi tárgyaláson több tanu nem jelent meg és így az ügyet a törvényszék elhalasztotta.

A mosoly ország

Japán mosolyogva biztosítja a világot hogy mindenkivel a legjobb barátságban él közben pedig lázasan fegyverkezik

A távolkeleti probléma tulajdonképpen az a nagyon is időszerű kérdés: vajjon lesz-e háború Japán és Szovjetország között. Ezt a kérdést adta fel Fujita bucarestii japán követnek a fővárosi sajtó egyik munkatársa is. A japán követ citromsárga arcán elshuhant a tipikus keleti mosolygás, azután édes-kés hangján válaszolta:

— Háború Japán és Szovjetország között? Ugyan kérem, hogyan is képzelik azt? Nincsen erre semmi ok. A két állam között semmi olyan differencia nincsen, amelyet csak fegyveres közbelépéssel lehetne elintézni.

— Miért tartóztatják le Mandzuriában az orosz vasuti tisztviselőket? — kérdezte az újságíró.

— Azért, mert azok ott kommunista propagandát üznek, amit Mandzsúria mint független állam nem tűrhet.

A japán követ azt is mondotta, hogy Európában az orosz-japán konfliktust erősen túlozzák és csak azért beszélnek állandóan a távolkeleti problémáról, hogy ezzel eltereljék a figyelmet a sok európai problémáról.

A beszélgetés során szóba került a kínai-japán konfliktus és egy kínai-japán háború lehetősége is. Fujita követ ismét csak mosolygott és hangsúlyozta, hogy a Kína és Japán közti feszültség nem nagyjelentőségű és

az a körülmény, hogy Kína fegyvereket rendelt Olaszországban, nem jelenti Kína komoly fegyverkezését.

Az újságíró végül arra kérte a japán követet, hogy nyilatkozzék az Észak-amerikai Egyesült-Államok és Japán viszonyáról. A követ erre a kérdésre így válaszolt:

— Erről csak a legnagyobb elővigyázatossággal lehet szólni. Leghelyesebb azonban az egészről semmit sem beszélni.

Fujita követ ezt leghelyesebbnek tartotta a maga szempontjából is és azért erről a dolgról nem nyilatkozott.

A japán-orosz háború lehetőségét különben a japán hadügyminiszter is és a külügyminiszter is már a napokban tagadták. Azóta több hasonló nyilatkozat is elhangzott. Ennek ellenére azonban

mindkét szembenálló fél a keleten nemcsak folytatja fegyverkezését és hadseregeinek felvonulását, hanem arra is törekszik, hogy megtudja egymás terveit.

Eltekintetben nem is sajnálják a legnagyobb áldozatokat sem. Japán például éppen mostanában vásárolta meg egy átitűnően működő kémiszervezettől a

vörös hadseregeknek másfél esztendő előtt elkészített felvonulási tervét. A vizsgálat megállapította, hogy a kémiszervezetnek sikerült egyik női tagját, Vulkensnét bejuttatni az orosz hadügyi népbizottságba takarítónőnek.

A takarítónőnek három hónapi megfeszített és ravasz munkával sikerült a felvonulási terve-

ket lefényképezni.

Hajnalonkint, amikor takarítani ment, alkulcsok segítségével kivette a páncélszekrényekből a terveket, aztán lefotografálta azokat. A fényképekért nyolcvanezer dollárt kapott. Egy-egy fénykép nem volt nagyobb egy négyzetcentiméternél, azonban a kémiszervezet megfelelően nagyobbította a felvételeket.

Lázadó fegyverek leütötték őreiket és eltorlaszolták magukat úgy, hogy csak hánytató bombákkal sikerült őket ártalmatlanná tenni

Amerikában az utóbbi időben nap-nap után ismétlődnek az egyes fogházakban a fegyverlázadások. Alig van nap, hogy Amerikából ilyen eseményekről ne hozna hírt a kábel. Az Észak-Karolina államban fekvő Reveig város rabkórházában tegnap hét fegyveres lázadt fel. Ezek a fegyverek valamennyien elmebeli állapotuk megfigyelése miatt voltak a kórházban. Adott pillanatban rárohantak fegyvereikre, azokat lefegyverezték és a kórház igazgatójával együtt egy zárkába csukták be őket. Azután leütötték a kapust és megszöktek. Természetes, mindez nem ment végbe harc nélkül és a küzdelem során hat ápoló megsebesült. A

megszökött hét fegyveres között három rablőgyilkos is volt.

Egy másik fegyházban séta közben több rab megtámadta őreit és ökölharcra mentek velük. El akarták ragadni tüllük fegyvereiket, ami azonban nem sikerült. A rabok erre befutottak az egyik munkaterembe és ott eltorlaszolták magukat. Az őrök képtelenek voltak behatolni a munkaterembe, végül is úgy sikerült legyőzni a fellázadt rabokat, hogy bevették a terem egyik ablakát és azon keresztül hánytató gázbombákat dobtak be. A fellázadt fegyveresek eleinte hőiesen állották a hánytást, de azután megadták magukat.

A francia hadgyakorlatok

Kelet felől ellenséges légiflotta támad Páris ellen és a fővárost a repülőknél kell megvédeni

Páris környékén tegnap nagy hadgyakorlatok kezdődtek, amelyek szeptember elsején este fejeződnek be. A hadgyakorlatokban a francia légiflotta legjobb repülőgépei is résztvesznek. A feltétel az, hogy kelet felől ellenséges repülőflotta támad Páris ellen és ezzel szemben a fővárost meg kell védelmezni. Eredetileg Páris jelképes bombázását is tervezték, azonban ezt az utolsó pillanatban lefújták. A támadó légiflotta 176 repülőgép-

ből áll, amelyekkel szemben Páris 290 repülőgép védelmezi. A hadgyakorlaton nemcsak bombavető, hanem csapatszallító repülőgépek is résztvesznek. Egyes új repülőgéptípusokat ez alkalommal használnak először. Mozgósítják a magánrepülőgépeket is, amelyeket tartaléknak használnak. Katonai körökben ezeknek a hadgyakorlatoknak igen nagy jelentőséget tulajdonítanak.

Újabb csodálatos gyógyulás, amelyet a vallásos nép Szent Teréznek tulajdonít

A karmelita-apácák zágrábi zárdájában csodálatos gyógyulás történt, melyről a horvátországi lapok nagy cikkeket írnak. Janzsekovic Anka szlovéniai származású apáca két esztendő előtt súlyos gyomorfekélyben megbetegedett. Külföldön keresett gyógyulást, többször meg is operálták, végül azonban hazaküldték Zágrábba, miután felettesei arról értesítették, hogy Janzsekovic Anka állapota reménytelen és életben maradásáról le kell mondani. Zágrábba visszatérve az apáca állapota szemlátomást rosszabbodott. Nemrég meglátogatta a karmelita apácarend főnöknője, aki hosszasan beszélgetett Janzsekovic Ankával és mélyen meg hatotta, hogy a halálos beteg apáca milyen alázatos megadásal tűrte nehéz sorsát. A főnöknő távozásakor az apácának lizeuxi Szent Teréz

szobrocscáját ajándékozta és arra kérte, valahányszor fájdalmi vannak, imádkozzék a szenthez.

Másnapra a súlyos beteget mintha kicserélték volna. Elmondotta kezelőorvosának, azt álmodta, hogy számára az égből rózsát hoztak és a rózsza illatától meggyógyult. Néhány nap múlva kezelőorvosa megvizsgálta és megállapította, hogy teljes gyógyulás állott be. Más orvosokat is hívtak az apácához és azok is megállapították, hogy gyomorfekélynek nyoma sincsen már nála. A nép az apáca gyógyulását csodának tekinti és ennek hatása alatt lizeuxi Szent Teréz kultusza még jobban megerősödött. Az orvosok elismerik az apáca meggyógyulásának páratlan voltát, de hozzátesszik, hogy az nyilvánvalóan autósuggeráció révén következett be.

Az iskolai idényre is

olcsóbb minden szükségleti cikk az

ABC

tekstíliarucsnokban
I., Piața Unirii (Dóm-tér) 7

A halálos ágyon

mondott köszönetet a támogatásért

Mátyás András targumuresi (marosvásárhelyi) magyar ifjú hosszú esztendőknél keresztlül türt, szenvedett, koplalt és nélkülözött, csak azért, hogy kiképezhesse magát. A mult esztendőben növendéke volt városunkban a képzőművészeti akadémiának, amelyen ki-tüntetéssel szerzett rajztanári oklevelet. A targumuresi református liceumban már meg is kapta a rajztanári állást, amelyet szeptember elsején kellett volna elfoglalnia. A sok sanarúság azonban, amely az évek során szervezetét teljesen tönkretette, a pihenésre szánt vakáció alatt ágyba döntötte és a szép jövő elé néző fiatalember huszonnégy esztendőskorában meghalt. Halálos ágyán kérte családját, hogy nevében mondjon köszönetet a Magyar Párt bántási tagozatának és a Magyar Nőegyletnek, amelyek tanulmányaiban támogatták. Halálával egy szép magyar ígért beváltatlanul vált semmivé. Kopsorsója mellett ott sir megtört özvegy édesanyja és hat kistestvére, akik benne látták reménységüket és akik tőle várták életük támaszát.

Ma este

kezdődik a nagy amerikai sztrájk

Newyorki jelentés szerint az amerikai munkügyi miniszterium felhívást intézett a textilgyárosokhoz és felszólította őket, hogy kezdjenek tárgyalásokat a szövömunkásokkal, akik — mint ismeretes — szeptember negyedikére általános sztrájkot proklamáltak. A gyárosok azonban visszautasították a felhívást, mert a sztrájk kitűnő alkalomnak látszik a munkügyi kodex rendelkezéseinek megszüntetésére, amiért már hosszú ideig heves harcot vívtak. A kodex rendelkezései ugyanis nyomban hatályukat veszítik, amint a munkások sztrájk útján harcolják ki a munkabéremelést. A gyárosok ezért vonakodnak a békés meg egyezéstől és az önkéntes béremeléstől, mert már néhány órai sztrájjal elérik azt, amiért eddig eredménytelenül küzdöttek.

Késő este érkezett washingtoni jelentés szerint tegnapig még remélték, hogy sikerül a nagy sztrájk kitorését megakadályozni, amennyiben a szakszervezetek visszavonják a sztrájkparancsot. Kiderült azonban, hogy a sztrájkot nem lehet elkerülni. A munkások már meg is kapták az utasítást, hogy ma, pénteken este hagyják abba a munkát. Ezerötszáz üzemből 600.000 munkás hagyja abba a munkát. Valószínű, hogy sikerülni fog a rokonszakkámtak is rábírnai a sztrájkra.

GYÜMÖLCSERT — BOMBÁK. A görög kormány érdekes ajánlattal fordult a nyugati államok fegyvergyáraikhoz. Kompenzációs alapon géppuskák, bombavető, lángszórók, ágyúk és más harci eszközöket kért a fegyvergyáraktól, amelyekért cserébe különleges görög ipari terméket és mezőgazdasági terményeket, így elsősorban mazsoltát adna a görög kormány. A fegyvergyárak a görög kormány ajánlatára még nem válaszoltak.

**Nézzé meg a
Terminus-bár
szenzációs szeptemberi
új műsorát**

HIREK

A ruhahorgász

Gáspár Sándor cluji (kolozsvári) lakos hajnalban arra ébredt, hogy székre helyezett ruhája, mint valami szellemjelenség, elhagyja helyét, majd méltóságos lebbenéssel eltűnik a nyitott ablakon keresztül. Gáspár azonnal az utcára rohant és még megláthatta egy magas ember iramodó alakját, aki hosszú rudon cipelte vállán az öltönyt. Szerencsére azonban csakhamar leszerelték a kiváló reformátort, aki a nyári lopásnak egészen új módját eszelte ki. A tolvaj ugyanis Gerdan Petru hírhedt betörő volt, aki hosszú rud végére kompos horgot erősített és így járt a kellemes nyári éjszakában horgászni. A bótot egyszerűen benyújtotta a földszintes házak nyitott ablakán, ha akadt valami a horogra, ugyis jó, ha nem, előbb-utóbb szerencsével járt másutt. Mindaddig, míg tegnap reggel aztán ő akadt horogra.

AZ ÁLLAMI OSZTALYSORSJÁTÉK **TEGNAPI HUZÁSÁN** a következő nagyobb nyereményeket húzták ki: 60.000 lejt nyertek a 2246, 7279 és 13.304 számú sorsjegyek. 40.000 leies nyereménnyel a 76.705, 66.979, 35.875, 55.164 és 48.476 számokat húzták ki, míg 20.000 leies nyeremény a 34.832, 35.316, 5537, 78.298, 9797, 56.379, 25.012, 40.216 és 59.576 számoknak jutott.

— Nem emelkedik a hőmérséklet. Városunkban tegnap derűs idő mellett a hőmérő délelőtt huszonkilenc fok meleget mutatott. A meteorológiai intézet jelenti a következő huszonegy órára: Élénk nyugati és délnyugati szél, sok helyen eső és zivatar, a hőmérséklet emelkedése nélkül.

Férfiszövetek

a legnagyobb választékban és legolcsóbban kaphatók

Rabong és Schneider

Timișoara (Temesvár) I. Piața Sf. Gheorghe (Szt. György-tér), püspöki-palota

— A cseh sajtó ideges — a magyar sajtó megnyugtató. A Bohemia című prágai lap foglalkozik Gömbös Gyula magyar miniszterelnök közeli varsói útjával és ezzel kapcsolatosan cseh politikai körök aggodalmának ad kifejezést. A Pester Lloyd reflektál a Bohemia cikkére, hangsúlyozza, hogy Csehszlovákiának semmi aggodalomra oka nincsen, régi tradíciók felújításáról van csak szó Lengyelország és Magyarország között. Leszögezi különben a Pester Lloyd azt is, hogy maga a Bohemia is megállapítja, hogy a lengyel-magyar barátság „nem váratlan” esemény.

— A Skoda-ügy mellékhatása. A Skoda-ügyben lefolytatott vizsgálat során Vasiliu-Cluj ügyvéd vallomásaiban kijelentette, hogy tudomása szerint Zeletzky kihallgatásánál felvett jegyzőkönyvet meghamisították. A kijelentése miatt eljárás indult meg és az ügy tisztázásáig Pomponiu ezredes, katonai főügyész is felfüggesztették állását. A jegyzőkönyvhamisítás felderítésére lefolytatott vizsgálat tisztázta Pomponiu ezredes, aki azután hatóság elleni rágalmozás miatt feljelentést tett Vasiliu-Cluj ügyvéd ellen. A Skoda-ügy újabb hajtásának befejezése elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

A piaristarend vagyonának elvétele ügyében vizsgálat indult meg

A piaristarend ingatlanának néhány hét előtt a város nevére történt átírása ügyében a rend nemcsak a bíróságnál keres orvoslást, hanem memorandummal fordult a belügyminiszterhez is. Inculet belügyminiszter megbízásából tegnap városunkba érkezett Rosca Péter dr. vezérfelügyelő, hogy a kérdést a helyszínen tanulmányozza. Felkereste Coman Ágoston főpolgármestert és előadta jövetelének célját. Coman főpolgármester közölte, hogy az átíratást a város Ghibu Onisifor egyetemi tanárának ebben az ügyben a városhoz intézett beadványára kérte a telekkönyvi hatóságtól, amely azt jogosnak találta és az

— Papszentelés. Pacha Ágoston megyéspüspök tegnap szerpapokká szentelte fel Siszmán József és Hrubicska Kálmán minoritarendi alszerpapokat. Áldozópapokká való felszentelésük vasárnap megye végébe Lippán.

— Titulescu Párisban. Titulescu román külügyminiszter tegnap megszakította nyaralását és a francia Rivieráról Párisba utazott. A külügyminiszter tegnap délután Leger külügyi vezértitkárral folytatott tárgyalásokat.

— A város egészségügyi állapota kielégítő. A főorvosi hivatal kimutatása szerint mindössze öt ragályos beteg van: három tifuszos és két difteritiszes.

— Száz frank törlesztés a franciák háborus adósságából. Párisból jelentik: Egy amerikai gyorshajtsá miatt egy rendőrtisztviselő feltartóztatott és 100 frank bírsággal akart megérni. Az amerikai megtagadta a fizetést azzal az indokolással, hogy nem fizet olyan államnak, amely nem egyenliti ki Amerikával szemben háborus adósságát. A bíróság előtt kijelentette, hogy hajlandó a 100 frank bírságot Morgenthau amerikai kincstári államtitkárnak megfizetni, az Egyesült Államokkal szemben fennálló francia adósságszámla javára. Ez meg is történt; a csekk utban van Amerika felé. Kétséges, hogy Amerika a háborus adósság törlesztésének ilyen módjával meglesze elégedve.

— Kínai banditák felrobbantottak egy munkásvonatot. Charbini jelentés szerint kínai banditák Mandzsuriában felrobbantottak egy munkásvonatot. A merényletnek kilenc halottja volt, míg számosan súlyosan megsebesültek. A japán katonai hatóságok eddig négy merényletet tartóztattak le.

— Müller Vilma énekstanárnő ismét megkezdte tanítását. Előkészít főiskolákra. Fabrica (Gyárváros), Str. Noua (Uj-utca) 6. sz., 2. és 6-os számú villamos.

— Rosszul sikerült trükk. A rimamurányi vasgyárban tegnap vakmerő rablás történt. A vasgyár irodáiba beállított egy fiatalember, aki az elnökkel akart beszélni. Várakozás közben az altiszt néhány percre távozott az irodából és amikor visszatért, megdöbbenéssel látta, hogy távollétében az ismeretlen fiatalember az íróasztala fiókjából 250 pengőt rabolt el. Az altiszt lármát csapott és a tisztviselővel üldözőbe vette a rablót, aki a pénzt eldobálva menekült. Az utcán mégis sikerült elfogni és akkor kiderült, hogy a fiatalember Kiszal Kálmán huszonegy éves állás nélküli szabósegéd, aki ezzel a trükkel akart pénzt szerezni.

átírást keresztül is vitte. Rosca Péter dr. az összes erre a kérdésre vonatkozó iratokat kérte és pedig husz évre visszamenőleg. Coman Ágoston megbizta Cimponeriu Virgil dr. városi főügyészt és Gredinariu Emil városi kulturatanácsnokot, hogy a belügyminiszteri vezérfelügyelőnek a kért felvilágosításokat megadják és a kívánt okiratokat mutassák be. A vizsgálat egy-két napig fog tartani. A városnál a vizsgálat folyamáról nem nyilatkoznak. Kijelentették, hogy Rosca Péter dr. terjedelmes jelentést fog ebben a kérdésben a belügyminiszterhez intézni.

— Trónöröklési gondok Angliában. György angol hercegnek Marina görög hercegnővel tervezett házassága alighanem megváltoztatja az angol trónöröklés sorrendjét. A jelenlegi trónörökös, a walesi herceg, valamint az angol király másodszülött fia, a gloucesteri herceg nőtlenek és nem is igen szándékoznak megnősülni. Az uralkodó harmadik fia, a yorki herceg, nős ugyan, de csak leánygyermekai vannak. Ha már most György hercegnek Marina hercegnővel való házasságából fiú születik, úgy ez lesz az angol alkotmány szerint a trónörökös.

— Erdélyi kémkedési per. A cluji (kolozsvári) hadbíróóság tegnap kezdte meg Cato Cornelia és Wallerstein ügynök kémkedési perét. A vádat Metianu kapitány képviseli, a védelmet Maier Titu dr. látja el. Tegnap a vádlottakat hallgatták ki. Ma délelőtt a tanuvallomásokra, délután ítélelthirdetésre kerül a sor.

— Elhújasodásnál, köszvénynél és cukorbetegségnél, oxaluria és phosphaturia képződésénél, hugasavas sók lerakódásánál természetes „Ferenc József” keserűviz javítja a gyomor és a belek működését s tartósan előmozdítja az emésztést. Több jeles orvos, az anyagcserebajok célszerűbb gyógymódja után kutatva, már a múlt században megállapította, hogy a Ferenc József vizkúrával nagyon szép eredményt lehet elérni.

— A veszélyes trigonometriai pont. Diniás község határában a vármegye mérnökei javítási célokból felmérték az utakat. Munkájuk közben az egyik trigonometriai követ éppen a dűlőút közepén helyezték el. A kö csak igen közelről látható, mert körülötte magas fű sarjadt ki. A múlt héten ezen a kővön felborult egy traktor. Tegnap egy utasszállító autó nekiment az ut közepén levő kőnek, felborult és összetört. Az utasok szerencsére kisebb sérülésekkel szabadultak.

— Egy temesi község magyar tanítót keres. Temes megyében ötvennégy üresedésben levő tanítói és tanítónői állásra hirdetnek pályázatot. Az üresedésben levő tanítói és tanítónői állás körül harminc román, huszonhárom német és egy magyar van. Crueni (Keresztes) községben az állami elemi iskola számára magyar tanítót keresnek.

— Meg akarta magát mérgezni. Rusz Katalin huszonhét éves asszony, aki az Alexandri (Hunyadi) utca 8. szám alatt lakik, tegnap délelőtt lakásán öngyilkossági szándékkal arzén vett be. Az asszonyt a mentők első segélyben részesítették és kórházba szállították. Tettének oka ismeretlen.

A BALTI ÁLLAMOK SZÖVETSÉGE. A balti államok külügyminiszterei napokon keresztül folytatott tárgyalások után megkötötték a balti államok szövetségét. A szövetségi szerződés tartalmát még nem hozták nyilvánosságra.

— Öngyilkos gazda. Blajova községben a negyvennégy éves Gergely János hályg gazda az istállóban felakasztotta magát és mire rátaláltak már halva volt. Tettének oka nem ismeretes. Halálát özvegye és két gyermeke siratják.

Színház

A boxoló színész aki nemcsak a láidomítóval, hanem a korszakával is összevesz

A budapesti rendőrség tovább folytatja a kihallgatásokat a Cirkusz csillag operett egyik nemrég előadásán történt botrány ügyében. Tegnap kihallgatta Góth Sándor színészt és a feleségét, Góth elmondotta, hogy a szóváltás elejtő Jávor Pál színész és Winteritz láidomító között nem hallotta. Látta azonban azt, hogy Jávor és Winteritz között dulakodás támadt. Jávor többször ráütött Winteritzre, akinek arca elborította a vér. Góthné-Kertész Eszter szintén csak a kínos jelenet végét látta és amikor Jávor elment mellette, nem állhatta meg, hogy egy pfujt ne kiáltson feléje. Jávor akkor így szólt hozzá:

— Ön hölgy és önt ezért nem vonhatom felelősségre.

A rendőrség ma Somlay Artur színészt hallgatja ki, aki szintén tanúja volt a verekedésnek.

Az ember tragédiája olaszországi bemutatója. Mussolini rendelkezése szerint az ember tragédiájának római bemutatóját a jövő év végén tartják meg az operában. A dráma fordítását olasz nyelvre Anton Widmar budapesti olasz sajtóattasé, Gianole tanár, a budapesti Pázmány Péter tudományegyetem olasz professzora vezette.

Megfeleltek Szendrei aradi színházát. Arad város vezetősége — miként megirtuk — Szendrei Mihálynak juttatta a színház jövő esztendői bérletét. Az ideiglenes bizottság határozata ellen Horváth Károly, a Füles bagoly című időskönyv szerkesztője, valamint Ron Dezső vezérigazgató felelősséget nyújtottak be a bizottságnak (temesvári) revíziós bizottsághoz. Az együttes felelősségesben előadják, hogy azért támadták meg a város határozatát, mert véleményük szerint Szendrei Mihály mellett akadtak olyan pályázatok is, amelyek az ő ajánlatánál jóval előnyösebbek voltak. A revíziós bizottság a felelősséges ügyében már rövidesen dönt.

HETI MŰSOR:

Péntek este 9 órakor: Mánás Miska. (Cseleis együttes helyárrakkal).

Szombat délután 6 órakor: Fehér orchideák (20 leies egységes helyárrakkal).

Szombat este 9 órakor: Rotschildok.

Vasárnap délután 6 órakor: Eltörtött hegedűm (20 leies egységes helyárrakkal).

Mozi

Péntek, augusztus 31.

Apolló-mozi: Az éjszaka királynője.
Capitol-mozi: Az éjszaka királynője.
Forum-mozi: Embervásár.

Dr. Wernerné-éle

Francia óvoda

szeptember 1-én nyílik meg. — Str. Treboniu Leucian (Posta-u.)

Szomoru találkozásom a rikkanckirályal aki annyira rajongott a futballért, hogy mint potyautas a kezek közt külföldre kísérte kedvenc csapatát de most a rendőrség elfaultolta

központi rendőrzérgazgatóság alá-
kiadott rendőrségi közlöny legutóbbi
mát lapozgattam az ügyészségen. A
ay hőségétől ellanyhult érdeklődéssel
lottam át a különböző fényképeken,
nyelk a rendőrséget tarkították. A
dképek és profilkokhoz néhány sor tar-
ok, amelyeknek elolvasása után ki-
gik, hogy a fénykép eredetijét miért is
őzik. A fényképek között volt jóképű
alember, lezúzott apacsülkejű, riadt
ői paraszt, dacos tekintetű betyár,
k egy kép ábrázolt kedélyesen mosoly-
fiatalembert. Rendkívül ismerősnek
lt. Hiszen ez,

Ottó, a „rikkanckirály”.

Nem ismerte az Ottót? A lelkes sport-
bert, a véresszájú Kinizsistát, aki
t törzsvendég vad szócátákat vivott
tballmérkőzések alatt a más színek-
drukkoló diákhaddal? Az Ottó, aki
becsületeseve különben Osváth Ok-
lán, mindenütt ott volt, ahol drukkol-
lehetett. De, ha a nagy Kinizsi ját-
t, akkor az ő helye természetesen a
-fehérek közelében volt.

Hóna alatt nagy köteg újsággal vigyo-
va sétált be a pálya bejáratánál és
omban ellátogatott az öltözőkbe, ahol
honos volt.

— Amerikai íróból kormányzó lesz.
n-Franciscóból jelentik: Upton S i n c e -
i r, az ismert regényíró, aki demokra-
programmal Kalifornia állam kor-
mányozójává jelöltette magát, jó kilátá-
kkal indul a küzdelembe. Az első szá-
zasi eredmények szerint háromszor
nyí szavazatot kapott, mint az utána
vetkező jelölt.

— A fagylatárus és barátja, a betörő.
oradeai rendőrség elfogta L e b o c s
Bernát és P o l l á k Nándor ismert
törököt, akiket át kísérték városunkba,
ol újabb kihallgatás következett,
helynek meglepő eredménye volt. L e -
vics ugyanis beismerte, hogy egy K ö -
s i Géza nevű fagylatárus segítségél
városunkban is öt betörést követett
és mind az öt esetben gazdag zsák-
ányra tett szert. Vallomása alapján a
ndőrség Körösit is letartóztatta, aki
intén beismerte a betöréseket.

— Az elhagyott szerető bosszúja. T e o -
r e s c u Boris fővárosi szolgaleányt el-
agya szeretője, B u r c e a Stanca. A l e -
ny tegnap az utcán találkozott a leánnyal,
kit felszólított, hogy térjen vissza hozzá.
útján a leány erre nem volt hajlandó, T e o -
r e s c u elővett egy nagy kést és azzal B o -
r a Stancát többször melbe szurta. A véres
lenetnek tanuja volt a leány nővére is, aki
gitségére sietett, mire Teodorescu őt is
egsebesítette. Mindkét lányt életveszélyes
lapotban a kórházba szállították, a késelő
gényt pedig letartóztatták.

— Baleset villanyszerelés közben. T u r i
erenc harminc éves villanyszerelő, aki a
uziás-ut 4. szám alatt lakik, tegnap dél-
tán villanyszerelés közben kezén súlyos
gési sebeket szenvedett. A mentők kórház-
ba szállították.

Fanatikus híve volt a futball-
nak és a győztes meccs után az
első volt, aki berontott a pá-
lyára,

hogy a göllővő csatárnak leereszkedően
és buzdítólag megveregesse a vállát —
természetesen csak hátulról. Ottó nem
riadt vissza áldozatától sem, ha a sport
ugy kívánta. Képes volt a vagon tetején,
vagy a tengelyek között meghuzódni és
más veszélyeknek kitenni magát, ha ar-
ról volt szó, hogy a Kinizsi vidéken ven-
dégsszerepel.

Mint potyautas elkísérte kül-
országokba is a Kinizsit és a
tura után újból felbukkant a
város utcáin,

ahol nagyképűen beszélt, hogy milyen si-
kereket arattak. A srácok tátott szájjal
bámultak rá és hallgatták előadását,
amit szemléltető mozdulatokkal illusz-
trált. Aztán hirtelen elordította újságja
címét és rohant tovább az üzlet után.
Nagyszerű volt mint rikkanckirály és hatal-
mas csomag újságot tudott gyorsan el-
adni. Ezért ragadt rá a rikkanckirály
név is. Nagyszerű üzletember volt az
Ottó, csak kissé megbizhatatlan, mert,
ha sportról volt szó, akkor könnyen meg-
feledkezett az üzletről.

— Halálozás. L ö w y Ernesztin rövid
szüneted után egyik timisoarai (temes-
vári) szanatóriumban meghalt. Elhunyt
tát nővére, O p p e n h e i m Regina női
divatszalon tulajdonosnője, fivére O p -
p e n h e i m Izidor németországi gyáros,
L ö w y Malvina és kiterjedt rokonság
gyászolja. Temetése ma, pénteken dél-
után négy órakor lesz az izraelita tem-
ető halottasházából.

— Tűz egy temesi malomban. A temes-
megyei Guttenbrunn (Temeshideg-
kut) községben veszedelmes tüzvész
pusztított, mely L i d o l t István malmá-
ban keletkezett. A tüzet csak akkor vet-
ték észre, amikor a lángok már a padlá-
raktárra is átharapóztak. A kivontul
tűzoltóság csak kemény munka árán ol-
totta el a lángokat. A kár jelentős.

— A nyomor segélykiáltása. A második
kerületi Eroianu Teodoriu (Farkas)-utca 7.
szám alatt beteg anya lakik két beteg gyer-
mekével. Férje, aki kereskedelmi utazó volt,
már régen meghalt. A kis családnak senki
támogatója, semmi támasza nincsen. La-
punk utján kéri a szegény anya a jó embe-
reket, elsősorban a kereskedőket és a ke-
reskedelmi utazókat, hogy segítségben ré-
szesítsék.

— Andreó Erzsí zenetanárő ismét
megkezdi tanítását zongora és zeneszer-
zés szakában. Előkészít főiskolákra.
Fabrica (Gyárvaros), Str. Inocentiu
Klein (Mező-utca) 9.

— Véletlenül lelőtte önkéntestársát. J a s -
syban a tűzérkaszánya udvarán R e c i u és
G r i g o r i a n önkéntesek tréfából egymá-
ra fogták a fegyvereket. Reciu puskája,
amely töltve volt, véletlenül elsült és G r i -
g o r i a n holtan rogyott össze. Reciu letartóz-
tatták.

Szerette a fényképezést is és mindig
egy taktikázott, hogy a mérkőzések előtti
fényképezésnél ő is a csapatok mellé
osont. Sok képet láttam, ahol az Ottó is
rajta volt, de

egyiken sem nézett ki olyan
rosszul, mint a rendőrségi fény-
képen.

Neki sem használt a rendőri zárka, amire
valószínűleg ő is rájött, mert május hu-
szonharmadikán megszökött a deji (dési)
rendőrségtől, amely lopások miatt őri-
zetbe vette.

A hivatalos rendőrségi adatok szerint
Ottó különböző lakásokban tett látoga-
tásokat és mindenütt a legjobb ruhákkal
szerezte fel magát. Ezt lelki berendezésé-
hez híven már sportszerűleg kezdte üzni.
Ezt a sportot azonban nem jó szemmel
nézte a rendőrség és igyekezett abban
megakadályozni.

Az első félidő egyelőre Ottó
győzelmével végződött,

mert elegáns testesellel meglógott a
rendőrség elől, de valószínű, hogy nem
sokáig bírja majd az iramot, mert a
rendőrség Ottó régi gazdáját, a sajtót is
felhasználja, hogy elüsse a győzelemtől.

(kaffer.)

— Elhalasztották a tömeges elbocsá-
tások ügyében a tárgyalást. A helyi re-
vizációs bizottság mára tüzte ki az oradeai
(nagyvárad) városi üzemi alkalmazot-
tak tömeges elbocsátása ellen beadott
felebbezés tárgyalását. A tárgyalást
azonban nem tartják meg, mert mindkét
fél jogi képviselői megegyeztek abban,
hogy a tárgyalás elhalasztását kéri.
Mindkét fél ugyanis különböző iratok
beszerzését tartja szükségesnek. Egyéb-
ként beszámolhatunk arról is, hogy
B l e d e a oradeai alpolgármester meg-
bizást kapott, hogy az összes városi
üzemi alkalmazottak helyzetét újból
megvizsgálja.

**Szombat és vasárnap
nagy jótékonycélu
tombolaest
a Pacsirtamező
kerthelyiségében
Ingyen autóbusszközeledés.**

* Orvosi hír. Mileitici dr. szabad-
ságáról visszatért és újból rendel dél-
előtt 10—11-ig és délután 3—5-ig I.,
Str. Brediceanu 2. sz., Magyar Általános
Hitelbank-épület.

— A negyedik kerületi román bucsu-
ünnepségek szeptember hó 9-én, vasár-
nap lesznek. Azok a kereskedők és ipa-
rosok, akik maguknak sátorhelyet biz-
tosítani óhajtanak, jelentkezzenek a IV.
kerületi görög keleti kápolnánál (Piata
Dragalina) szeptember hó 7-én délután
5 órakor, valamint szeptember hó 8-án
dél előtt 8—9 óra között.

Az amerikai Jannings

Wallace Beery

a jelenkor legnagyobb jellemző színésze
a szenzációs nagy filmben

Embervásár

**Egy táncosnő
egy a t l é t a
egy gangster**

életéből merített hallatlanul izgalmas
és érdekesítő erkölcsrajz

Uj heti híradó

**Premier ma, pénteken a
Forumban**

Vasárnap d. e. 11 és kedden d. u.
3 órakor **matiné előadások:**

Fra Diavolo Stan és Brannal
10 lei egységáron

* Az iskolai beiratások alkalmából a
szükséges iratok beszerzése és a beiratás
módozatainak ismertetése érdekében a
Magyar Párt népirodája szívesen áll
rendelkezésre a szülőknél. Ha a szülőknél
bármilyen kétség merül fel a beira-
tással kapcsolatban, forduljanak felvilá-
gosításért a Magyar Párt népirodájához,
ahol készségesen szolgálnak utbaigazi-
tással.

— A kés mint döntő érv. Viddin bul-
gáriai városkában I v a n o v György het-
venhárom éves gazda a polgármestertől
bizonyítványt kért, mellyel egy vitás
földdarab tulajdonjogát kívánta igazolni.
Mivel a polgármester a kért iratot nem
adta ki, Ivanov elővett egy nagy kést és
azt a polgármester mellébe dőfte. A kés
átjárta a szívet és a polgármester azon-
nali halálát okozta. A hetvenhárom éves
gyilkost letartóztatták.

— Diszkreció. Miért dugod be a füledet,
amikor felolvasod a szakácsnének a levelét?
— Mert a szakácsné nem akarja, hogy
tudjam, mi van benne.

* Szeptember elsején nyílik meg a Pelleg-
rini-féle vívóterem. P e l l e g r i n i József,
neves vívómester szeptember elsejével a
vivótanfolyamot kezd. A vivás tanítása a
délutáni órákban 5—8 óra között történik.
A vivótanfolyamra való jelentkezés és be-
iratkozás a mai naptól történik a belvárosi
Tepes Voda (Lénau)-tér 2. szám alatt levő
vívóteremben.

— Az új egységes román váltótörvény
Junius havában lépett életbe az új egységes
román váltótörvény, amely a kereskedelmi
és pénzügyi életnek ezt a legfontosabb ge-
rincét teljesen új alapon szabályozza. A
rendkívül fontos alapvető törvényt kitűnő
és hű magyar fordításban bőséges magya-
rázatokkal S z e g h ő Imre dr. látta el, ak-
nek magyarázatos törvénykiadásait és
egyéb jogi munkáit közönségünk előnyöse-
ismeri. A 120 oldalas könyv felöleli a leg-
újabb irói joggyakorlatot, még pedig úgy
magyart, mint az erdélyit és a regátit, ig-
teljességével és alaposságával, valóban ért-
kes és nélkülözhetetlen könyv a jogászna-
kereskedőnek, adósnak és hitelezőnek. (10
lei minden könyvkereskedésben, vagy Lep-
genál Cluj (Kolozsvár). Postán utánvéttel)

Magyar Népiünnepély szeptember 9.
Stöhr (Novotny) vendéglő

— Befejeződött a vizsgálat Dumitrescu tábornok ügyében, akit azzal vádoltak, hogy sok milliós vagyont szerzett azzal, hogy különböző szabálytalanságokat követett el a katonai kincstár kárára. A vizsgálatot a belügyminisztérium és hadügyminisztérium együttesen folytatták le és az igen terhelő tényeket állapít meg a volt csendőrségi felügyelő ellen.

— A Marasesti község melletti mezőn övezgy Vlasianu Sztánné tizenhárom éves Petre és tíz éves Vasile nevű fia egy gránátot talált. Amikor a lövedék kupakját le akarták szedni, az felrobbant és darabokra tépte a gyermekeket.

EGY PAR CSEPP

URAK ÜRÖME

egyszeri borotválásra elegendő. Hygienikus, legkellémesebb hatás. Egy üveg, pár hónapi használatra elegendő, 40 lei. Minden szaküzletben kapható.

Nagybani terak: **Parfumerie LE ROYAL**
Timisoara I. Str. Duca, Kecskeméti-útel mellett.

— Szabaddalban az irrendentizmussal vádolt erdélyi német gyárosok. Néhány héf előtt — mint annak idején megirtuk — névtelen feljelentés alapján letartóztatták a turdai (tordai) Levy-fivérek, mert lakásukon kommunista röpiratokat és egy a magyarországi revizióra vonatkozó könyvet találtak. A cluji (kolozsvári) tábla most új vizsgálatot rendelt el, mert kiderült, hogy Levyék nem tudtak a kommunista röpiratokról, a reviziós albumot pedig csak a szép képekért vásárolták, mert nem is tudnak magyarul.

— Harapós kutyák garázdálkodása. A kutyák által megmart személyek száma napról-napra emelkedik. Legutóbb Residan Remus tanonc, aki a harmadik kerületi tanoncotthonban lakik, jelentette be, hogy egy kutya megarapta. Kutya harapta meg Keble Lujzát is, aki a Sági uton lakik. A kutyákat megfigyelés alá helyezték.

Hogy nem a hangzatos, hanem valóságnak megfelelő reklám hozza meg az eredményt, igazolja, hogy amióta a SZÉKELY-SELTERS GYÓGY-ÁSVÁNYVIZ Timisoarára érkezett, a forrás kezeléséhez több köszönőlevél futott be, melyek mind azt igazolják, hogy a „SZÉKELY-SELTERS” GYÓGY-ÁSVÁNYVIZ mindenképpen a leghatásosabb a VESE, TUDÓ, EPEKŐ, GYOMORÉGÉS és GÉGEBANTALMAK ellen s amellett, hogy kellemes ízű, az emésztést is elősegíti. Kapható minden lúszerezletben. 1 liter 16 lei és az üvegről 5 lei visszajár. Megrendelhető a „SZÉKELY-SELTERS” FÖLÉRÁKATNÁL is Piața Traian 2. Telefon 189.

— Felesége szeretője helyett saját öccsét késelte meg. Gyurgyevác jugoszláviai községben Dairbegovics Ali régóta gyanakodott a feleségére, hogy az őt megcsalja. Azért a régi cselhez folyamodott. Azt mondotta, kimegy a tanyájára, ahol három napig marad. Késő este azonban váratlanul visszatért és éles késsel a kezében betoppant a lakásba, ahol a homályos szobában két alakot látott. Rájuk támadt és mindkettőt pillanatok alatt összeszurkálta. Nem sokára azonban kiderült a szerencsétlen tévedés. Ugyanis Dairbegovics nem a felesége szeretőjét, hanem saját öccsét szurkálta meg. Amikor a féltékeny férj erre rájött, felrohant a padlásra és fölakasztotta magát.

Sport

A központi boxszövetség vizsgálatot indít a TMTE boxolóinak budapesti szereplése miatt

A TMTE vezetőségének és boxszakosztályának érdeme volt, hogy a TMTE boxolók Budapesten versenyeztek. A magyar fővárosban való szereplésre a TMTE boxszakosztálya birtokos kerületi boxszövetség engedélyével és így nyugodtan indultak el a boxolók a mérkőzés színhelyére. Beszámoltunk arról, hogy Budapesten a TMTE boxolók vereséget szenvedtek, ez a vereség azonban korántsem volt olyan fölényes, mint ahogyan a puszta eredményből az kivüláglik. A TMTE boxszakosztályának egyik vezetője, aki a mérkőzésen jelen volt, kijelentette, hogy a TMTE versenyzők nagyon jól szerepeltek és a bírónak is nagy szerepük volt a látszólagos fölényes győzelem elérésében.

A központi boxszövetség foglalkozott a TMTE budapesti szereplésével és elhatározta, hogy a TMTE szereplésével kapcsolatosan a magyar boxszövetségnél fog eljáráni. Még nem lehet tudni, milyen okok késztették erre a központi boxszövetséget, azonban már most különösnek tűnik, hogy a központi boxszövetség a bányászati boxszövetség megkerülésével és megkérdezése nélkül intézkedik. A TMTE boxolók vereséget szenvedtek, ez tény, de hogy sokat tanultak a versenyzők, az szintén tény. És egyelőre ez a körülmény sokkal fontosabb, mint az, hogy a központi boxszövetség formai jóváhagyását szintén bírta-e a TMTE együttese.

A katonaválogatott játékosok körüli szereplést sok egyesület szabálytalannak minősítette

A Venus és a katonaválogatott mérkőzése körül nagy viták folynak és előreláthatólag a központi futballszövetség vezetőségét is foglalkoztatni fogja ez az ügy. A katonaválogatott játékosok teljesítették kötelességüket és az összes előre megállapított válogatott mérkőzéseket lejátszották. A Venus és a katonaválogatott közötti mérkőzés azonban már nem volt benne a programban és így a tuljatszott játékosok most vasárnap nem lesznek jó kondícióban. Különösen a Ripensia szenved ebben az esetben és tiltakozását jelentette be játékosainak további céltalan szerepeltetése miatt. A

mérkőzés azonban lezajlott és a válogatott súlyos vereségét eredményezte. A Ripensia tiltakozásában bejelentette a szövetségnél, hogy a Juventus ellen emiatt valószínűleg nem fog tudni kiállni. A Venus elleni mérkőzése a katonaválogatottnak csak arra volt jó, hogy a Ripensia erejét a Juventus elleni mérkőzésre meggyengítsék. A Ripensia vezetősége el van határozva, hogy a most szombaton letárgyalásra kerülő szövetségi ülésen ezt az esetet tárgyalás alá fogja vétetni és kéri a felelősség sürgős megállapítását.

A Venus újabb győzelme

Este villanyfénynél mérkőzött a Venus együttese a román katonaválogatott ellen, amelyet 6:0 (1:0) arányban legyőzött. A katonai csapat különösen a második féldőben nem bírta a Venus szédítő iramát és teljesen letört.

Hétköznap is lesznek nemzeti ligamérkőzések

A legújabb hírek szerint nemzeti ligamérkőzéseket mégis fognak hétköznap is lejátszani. Az egyesületek véleményét már közöltük ebben az ügyben és a tényállás azóta sem változott. Sok egyesület hétköznap nem fogja tudni csapatait mérkőzésre kiállítani, különösen akkor, ha más városban kell majd a mérkőzést lebonyolítani.

Klubközi boxverseny

Az idei boxszezon korán kezdődik, mivel az Ilsa már is egy érdekes és nívónak ígérkező versenyt tart szeptember 9-én, amikor a bucarestii CFR gárda az Ilsa legjobbjával áll ringbe. Az Ilsagárda erős tréninget tart, úgy, hogy a verseny napjáig kitűnő formában lesz. Ezen a versenyen a nehéz súlyban Nisun revánsot vesz Stanescutól, akitől a legutóbbi országos bajnoki döntőben vereséget szenvedett. Nisun kívül bucarestii ellenfelet kap, Quittner, Kovács, Rentz, Varró és Bücher.

Mégis felfüggesztették a NAC egyesületet

A NAC körül ugylátszik nem tudnak végérvényesen elmúlni a szenzációk. A sok külföldi turát járt egyesület tartozik a Ripensianak és többszöri felszólításra sem egyenlített ki tartozását. A központi futballszövetség mellett működő bizottság, mely az egyesületek közötti tartozásokat intézi el, felfüggesztette a NAC csapatát, amíg a NAC vezetősége a Ripensianál fentálló tartozását ki nem egyenlíti.

A kupamérkőzés elhalasztását kéri

A cernautii Macabi futballegyesület beadványt intézett a futballszövetséghez és abban kéri, hogy a Károly kupamérkőzést halasszák el, mivel ugyanarra az időre az egyesület már lengyelországi turára kötötte le magát. A futballszövetség a kérelem fölött legközelebb dönt.

Nyolevan csapat a román kupa küzdelmeiben, melyek már most vasárnap megkezdődnek

A román kupaküzdelmek ebben az évben szeptember 2-án, most vasárnap indulnak meg. Hivatalból résztvevői ennek a küzdelmeknek a nemzeti liga első és második osztályában levő egyesületek, ezenkívül sok új egyesület jelentkezett a küzdelemben való részvételre. A bennünket közelebbről érintő mérkőzéseket a következő program szerint bonyolítják le az egyesületek: Ilsa—Venus, Politechnica-Progressul, Banatul—Fortuna

Timisoara (Temesvározt), ZsSE—Kamajimbolia (Zsombolyán), Electrica—R Resita (Resicán) kerülnek eldöntésre. Jelenösen nagy fontossággal bír az Electrica—RMTE mérkőzés, mert itt nagy küzdelem lesz és a mérkőzés kimenetele teljesen eldől. Az Electrica csapatának nehéz dolga lesz otthonában játszó resitai csapat ellen.

Egyszerű becsületsértés és nemzetgyalázás

A cluji (kolozsvári) hadbírósg által indított a NAC két futballistája, Fetes tein és Barta ellen beadott nemzetgyalázási vád ügyében. A hadbírósg kimondotta, hogy az ügy nem tartozik a hatáskörébe, mert nemzetgyalázásra szó sem lehet, mindössze magánvárosi üldözendő egyszerű becsületsértés történt és ezért az iratokat áttették az aradeai (nagyvárad) járásbírósghoz. A feljelentés nagyon is átlátszó volt és a katonai hatóságok vizsgálata is megalapította most, hogy a sportszellemtudomány csunyan kifigurázó bosszuállás sugallta ezt a vádat a két futballista ellen. A katonai bíróság döntése máris elégtelenszolgáltatott a két meghurcolt futballistának és ezek után a NAC is feloldotta a letiltásukat. Az ügy befejezése sportkörökben mindenütt meglegedést váltott ki.

Minden vevőnknek ajándékozunk

12 drb művészi fényképet

ha egyetlen feltételünket teljesíti

Közelebbit gyárvárosi és jászvárosi üzletünkben

DUSCHNITZ R.-T

* Cserkészek fagyaltdélutánja. A Hosszú cserkészcsoport agilis vezetői elhatározták, hogy rendezvények útján gyűjtsék össze pénzt azon szegénysorsú cserkészek részére, akik eddig nem vehettek részt táborozásokon. Első rendezvényüket vasárnap, szeptember másodikán délután félhárom órai kezdettel a Magyar Házban rendezik meg táncos fagyaltdélután keretében. Mindenfélre szórakozáson kívül tánc is lesz és rangú jazz-zenekar hangjai mellett. A közönség minél nagyobb számban vegyen részt a mulatságon, mert ezzel örömet, boldogságot szerez egy-egy szegénysorsú cserkésznek.

— Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesoványodás, sápadtság, mirigbetegségek, ekcémák, furunkulusok esetében a természetes „Ferenc József” kesztyű víz gyorsan szabályozza a belek anyagnyira fontos működését és a vért biztosan felelfrissíti.

— A lefejezett szobor. Kölcsey Ferenc nevét nemcsak minden magyar ismeri, de ismeri azt sok más nemzetbeli irodalomvelő is. Kölcsey Ferenc álmódó, mélyen költő volt. Szatmármegye, amelynek a nagy idejében magasabrangú tisztviselő volt, — mert a puszta póttaságból arc sem lehetett megélni, — éppen most nyolcvan éve Careimaren (Nagykárolyban) szobrot emelt emlékének. A szobor a város egyik főterén, három ut találkozásiánál állott. Elmúlt éjjel ismeretlen tettesek a bronzszobor fejét lefűrészelték és magukkal vitték. Csak ennyi történt. A szoborromboló nemzetrossztrateszi hirt-nevét hamar belepi a történelem, de Kölcsey Ferenc nevét megőrzik századok.

Szeptember

2-án

délután 4 órakor

Nagy gyermek-mulatság

a zsidó Gyermek-otthon javára a zsidó liceum kertjében

Kitűnő szórakozások

Látványosságok

Közgazdaság

A összes magyar állami üzemek közül egyedül a posta mutatott ki hasznot az elmúlt hónapban

A magyar pénzügyminisztérium kiadása szerint a költségvetés deficitje az elmúlt hónapban 12.4 millió pengő volt. Az állami közigazgatás kiadása ebben az évben 60.8 millió pengő volt, míg a bevétel 52.3 millió pengő tesz ki, azaz az állami közigazgatás kiadásai a bevételnél 8.5 millió pengővel haladták meg a bevételt. Az összes állami üzemek ju-

liusi kiadásai együttvéve 32.7 millió pengőt, bevételei pedig 28.8 millió pengőt tettek ki, vagyis a kiadási többlet itt 3.9 millió pengő volt. Az államvasut, az állami vasgyárak és az állami selyemipar üzemeltetése deficittel dolgozott, csupán a magyar posta mutatott ki 200.000 pengő hasznot.

SIK A FONT. Londoni jelentés szerint az angol fontnak a napokban meglepetésien bekövetkezett esése nagy megdöbbenést keltett Anglia pénzügyi körében. Ez az esemény az amerikai dollár és a francia frank esésének következménye.

A romániai termésbecslések. A földművelési minisztérium szakértőinek becslése szerint a búzában a mennyiség kevesebb, de a minőség sokkal jobb a tavalyinál. Ezzel szemben a rozs, árpa és a zab sokkal gyengébb, mint a múlt esztendő. A kukorica ugyanannyi, mint minőségileg jelentősen javult. A cukorrépában igen bőséges és igérkezett, azonban a tulsok esésének következtében nagymennyiségű cukorrépa a földön elrohad. A burgonya termése kitűnő. Az ár tekintetében a múlt évhez viszonyítva minden gazdasági termékénél javulást mutatkozik.

A lengyelek csak saját valutájukkal fizethetik a külföldi tartozásokat. A lengyel kormány rendeletet adott ki, amellyel megtiltja az állampolgárainak, hogy külföldi tartozásokat külföldi valutában fizessék. Ezen a rendelkezés a fizetéseket csakis lengyel zlotin lehet teljesíteni. Átszámítási alapul a sői börze jegyzései számítanak.

A belföldi kölcsön kibocsátása ügyében tegnap újabb értekezlet volt a Slavescu pénzügyminiszter elnöke alatt. Az értekezleten megállapodtak abban, hogy a kölcsön kibocsátása három időpontban történik és pedig október, november és december 15—25. között.

Svájc kitűnő bortermése. Svájc átlagos bortermése évenként 550.000 hektóliter, de az idén 7—800.000 hektóliter borra számítanak. A múlt évben mindössze 240.000 hektóliter bor termett és ezért Svájc nemcsak jelentős bevételre szorult, hanem a borárak is emelkedtek. Az idei jó termésből bőven marad export céljaira is, de számítanak arra, hogy éppen a sok bor folytán az árak csökkenni fognak.

Amerika védekezik a kétesértékű külföldi papírok ellen. Az amerikai kincstári hivatal elrendelte, hogy ezután külföldi értékpapíroknak az amerikai piacokon való kibocsátását a legszigorúbb vizsgálatnak kell megelőznie. Ezt azért okolják meg, hogy az utóbbi időben az amerikai pénzpiacot különböző kétes értékű értékpapírokkal árasztották el és ezzel a kistőzsdéseket érzékenyen megkárosították. Az utóbbi hét esztendőben az amerikai piacokon elhelyezett 6.25 milliárd dollár külföldi értékpapírból 2 milliárd befagyottnak tekinthető.

Németország egyelőre nem képes fizetni régi adósságait. Schacht dr., a német birodalmi bank elnöke a lipcsei mintavásár megnyitása alkalmával az újságírók előtt kijelentette, lehetetlen, hogy Németország külföldi kötelezettségeinek most eleget tegyen és hogy régi adósságait fizesse. Németország addig nem tud vásárolni a külföldön, amíg a külföld nem vásárol német árut, ennél fogva kénytelen maga is az autarchiára áttérni. A német nép elismeri a többi népek jogát és elismeri a nemzetközi szerződések érvényességét is, azonban joggal kérheti, hogy hitelezői méltánnyal és belátással legyenek.

A kisántant gazdasági tanácsa szeptember elején ül össze Genfben. A tanácskozáson elsősorban a romániai és jugoszláviai gazdasági terményeknek csehszlovákiai elhelyezéséről lesz szó.

A restabilizáció mint pillanatnyi szükség. A nemzeti parasztpárt tegnap kezdte meg Madgearu volt pénzügyminiszter pénzügyi javaslatának tárgyalását. Ugy tudják, hogy Madgearu restabilizációs javaslata is belekerül a programba. Erre vonatkozólag két előterjesztés készült. Az egyik szerint a restabilizációt, amely csak pillanatnyi pénzügyi szükségletként szerepel, a Nemzeti Bank újraszervezésével kapcsolatban kell végrehajtani. A másik előterjesztés azokra a bizalmas természetű intézkedésekre vonatkozik, melyek célja a tőzsdei spekuláció megakadályozása. A döntés a szeptember kilencediki végrehajtó bizottsági ülésen Bucarestben történik.

Argentína megtorpedózza a buzakonferenciát. Az angol gazdasági körök — mint Londonból jelentik — nagy érdeklődéssel tekintenek a Budapestten novemberben kezdődő nemzetközi buzakonferencia elé. Attól tartanak, hogy Argentína, amely a londoni gazdasági világtalálkozásra is nehézségeket okozott, most újabb akadályokat gördít a buzaprobléma sima elintézésébe. Argentína a múlt esztendőben nem egyezett bele abba, hogy buzaexportját kontingentálják. Ebben az évben ezt a kontingentált mennyiséget több millió bushellel föl akarják emelni, azonban Argentína ehhez sem akar hozzájárulni és eleve óvást emel mindennemű megkötöttség ellen.

A bánági gabonapiac irányzata szilárd. A kormány intervenciós vásárlásai folytán az új-buza ára fokozatosan emelkedik. Az élénk üzleti forgalom uralja a piacot. Valamennyi terményárban egyformán kielégítő a kereslet, mint a kínálat. Az új-buza ára 425 leire emelkedett, míg az ó-buza változatlanul 410 lei. A tengeri 255 lei, a tavaszi árpa 280 lei. A korpa 210 lei, a lencse 60 lei, a lóheremag és a lucerna kilója 35 lei. Az új-tengeri novemberi szállítása 155 lei, a takarmányliszt 240 lei, míg a kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 630 lei.

Magyar-jugoszláv kompenzációs tárgyalások. Tomisics, a jugoszláv külkereskedelmi miniszter elnökének vezetésével tegnap egy jugoszláv delegáció érkezett Budapestre kompenzációs tárgyalások lefolytatására. A két állam közötti tárgyalások ma kezdődnek meg a magyar fővárosban.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Allandó olvasók, Lenin eredeti neve Uljanov volt és gyermekkorában az ortodox orosz vallásban nevelkedett, de később felekezeten kívüli lett. Ötvennégy éves korában 1924-ben halt meg Moszkva mellett.

Érdeklődő: A targul-muresi (marosvásárhelyi) csodálatos gyógyuláslól szóló riportot a Déli Hírlap kedden reggel megjelent számában közölte. Ugyancsak kedden reggel közölte már az amerikai szatrájk híret A világtörténelem legnagyobb szatrájka címen.

Használt, de jó állapotban lévő finom fűszerőrlésre alkalmas

EXCELSIOR MALMOT
azonnali
megvételre
keresünk.

Egyesült Lakkgyár
II., Spl. Penş Curcanul 8

Kard Lőrinc

Vidám elbeszélés
négy részben

Dr. KUBÁN ENDRE

4. Kard Lőrinc jobban tudja, türelme tör meg, mint Kardra förmed: Ugyan mit tagadja, hisz maga az apja! De van ez jegyezve az anyakönyvekbe csak nem mondja arra, hogy a munka gyatra! Vancos teringette, polhateremtette! A mi irásunk szent, minden hibától ment. A mi ott áll, pontos, mert mind nagyon fontos, és mit mond irásunk, azért mi helytállunk!"

Kard csak makacskodik, szörnyen bizakodik, hogy a tévedésre ok volt részszége.

A kapitány rászól: „Kilátszik magából, hogy az a szándéka: legyen fia léha, tudatlan, honülő, iskolakerülő.

Azt a sok bolondot, amit eddig mondott, mentségül használja. De ügyeljen rája, mert a ravaszágán átlátok én, át ám. S komolyan mondhatom, ha e mai napon az első osztályba Kard Lőrinc nem lép be, rárokok magára akkora birságot, mit világ nem látott, hogy majd nyög beléje! Az lesz ám a junktum! Ezzel mehet, punktum!"

Bántotta ez Kardot, ette méreg, bánat, és hogy haza tartott tréfás terve támadt. Otthon a kutyára kócmadzagot kötött s vitte iskolába ilyen szavak között:

„Kard Lőrinc, hii kutyám, gyere gazdád után, a tanító vár rád, hogy a tudományt te beléd plántálja. Megtanít írásra, árá-bére szépen, sok nagy fali képen fogsz látni betöket, jól megjegyezd őket. Majd e hétnek végén táskát veszek még én,

akaszjuk nyakadba s beleteszünk abba könyvet és irkákat, spongyát, matricákat, palatáblát, griflit, tizórai kiflit. Te majd minden reggel a többi gyerekekkel jól megmosakodva, parfümmel locsolva, megfésülve szépen, tisztán, illőképpen mégy az iskolába, az első osztályba. Ne légy te rossz ottan, csintalan, lármázó, nehogy neved gyorsan a szemes vigyázó fölírja táblára. Tanítód szavára jól figyelj mindenkor, nehogy egzáménkor megbukjál csufosan, ha nem szólsz okosan.

Ujságban olvastam, a németek mostan bámulnak egy ebet, mely tanult eleget. Nem volt ám még olyas: számol, ír és olvas, tudja a térképet, vizeket, hegységet, a geometriát, a filozófiát, böngész a szótárból, énekel kótából. Hát nem akarunk mi most hátra maradni, tudunk mi tanulni,

tudunk mi akarni. Helyi tanítószág most kiáll csülökre, mert van nálunk jószág, amely képes többre, kutyá, mely — angyalát! — a próbát kiállja, és a német kutyát bizony lepipálja. Se kitüntetésre, hirre, dicsőségre — mig kutattak sokat — téged választottak, kedves Kard Lőrincem, édes kutyám, kincsem! Mutasd meg, hogy ha már iskolába kerülés, nem vagy buta számár, hogy soha fel nem sülsz, mutasd meg, mást is tudsz nemcsak csontot rágni, mutasd meg, hogy eljutsz — történjék is bármi — fel a pegázusig, a doktorátusig. Szerezdél diplomát, a német ebkomát, ki szert tett hirnévre, szorítsad háttérbe. Tömj magadba tudást, mennyi beléd fér meg, tanulj szemléatomást, erre nagyon kérlek, bujjad a könyveket, főzd le a németet. Hogyha majd így teszel, bölcs és tudós leszel, s házunk ajtajára

rákerül a tábla: — fényes lesz és glazur — Kard Lőrinc doktor ur."

Kard Mátyás így beszélt s ezenközben elért kutyájával végre iskola elébe. Iskola ajtaját szépen kinyitotta, és betaszította a Lőrinc kutyáját, és a tanítónak odaszólt kevélyen:

„Kívánok sok jókat, csak tanítsa szépen ezt az új tanítványt, kit oly nagyon kívánt. Itt van a Lőrincem, más Kard Lőrinc nincsen!"

E szavakat mondvá — végezve a dolga — Kard Mátyás sebtében hazafelé mégyen.

A tanító ámul, bosszankodva bámul, hogy így csuffá tette Kard a szedte-vette.

S a sok tarka gyerek ez a pajkos sereg meglátva az ebet ki fél, ki meg nevet.

(Folyt. köv.)

Rádió

Péntek, augusztus 31. **Bucuresti.** 12: Hanglemezek. 13.40: Könnyű hanglemezek. 18.05: Könnyű zene. 21.15: Szimfonikus hangverseny. 22.30: Könnyű zene. **Budapest.** 7.45: Torna. Lemezek. 10.45: Hírek. Felolvasás. Lemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Cigányzene. 14.30: Zenekari hangverseny. 15.40: Háztartási előadás. 17: Diák félóra. 18: Asszonyok a történelemben. 18.30: Réthi Eszter énekel. 19.10: Előadás. 19.45: Sport. 20: Hír Sári zongorázik. 20.45: Rádió a rádióról. 21: Az operaház zenekara. 22.15: Hírek. 22.35: Cigányzene. 23.20: Ka-

marazene. 24.30: Tánczene. **Bécs.** 17.55: Kórusok operákból lemezek. 19.10: Dalok és áriák. 21: „A templom egere”, Fodor László vigjátéka. 22.45: Szimfonikus hangverseny. 23.50: A hangverseny folytatása. 24.45: Hangverseny. **Berlin.** 17: Hangverseny. 19.30: Dalok. 21.15: Humperdinck-hangverseny. 22.50: Hangjáték. 23.40: Haydn-hangverseny. **Milánó.** 18.10: Ének. 20.30: Szórakoztató zene. 21.45: Vigjáték-előadás. után jazz. **Róma.** 20.30: Hírek. Lemezek. 21.10: Lemezek. 21.45: Kamarazene. 23: Könnyű zene. **Prága.** 22: Zene. 23.15: Lemezek. **Varsó.** 17.40: Hegedűszámok lemezek. 18.30: Szólisták hangversenye. 19.15: Zongora. 20.15: Tánczene lemezek. 21.12: Hangver-

seny. 22.12: A hangverseny folytatása. 23.15: Tánczene.

Szombat, szeptember 1. Bucuresti. 12: Hanglemezek. 13.40: Könnyű hanglemezek. 17.05: Jazz-zene. 19.20: Hanglemezek. 20: Szláv hangverseny. 21.20: Zenekari hangverseny. 22.30: Vendégloji zene. **Budapest.** 7.45: Torna. Lemezek. 10.45: Hírek. Felolvasás. Lemezek. 13: Déli harangszó. 13.05: Hangverseny. 15.30: Közvetítés a szombat-helyi ünnepi hétről. 17: Ifjúsági előadás. 18: Előadás. 18.30: Timko Margit népdalokat zongorázik. 19: Rádiósok postája. 19.30: Zenekari hangverseny. 20.45: Előadás. 21.15: Hangjáték. 23.30: Hírek. 23.50: Cigányzene. **Bécs.** 17.40: Mandolin. 18.40:

Hangverseny. 21.05: Julius Patzek. 22.15: Operaelőadás. 24.15: Táncczene. **Berlin.** 17: Zene. 20: Emlékezés F. Strauss operettje. **Milánó.** 18.10: Táncczene. 20.30: Szórakoztató zene. 21.45: „I. L. Deliber operája. **Róma.** 18.10: Énekeszenekari hangverseny. 20.30: Lemezek. 21.10: Szimfonikus hangverseny. **Prága.** 19.15: Angol hangjáték. 20.30: Táncczene. 23.15: Lemezek. **Varsó.** 18: Kézzongorás művek. 20.15: Zenekari hangverseny. 21: Chopin-hangverseny. 22: Lengyel zene. 22.12: Könnyű zene. 23: Tánczene.

Apróhirdetések

Alkalmazás

Rikkancsok

fiksifizetés és jutalék mellett felvételné. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Jól főző minden

szakácsnőt éves bizonyítvánnyal keresek. Cím a kiadóban.

Fiatal, tiszta bejárónó

ki a főzéshez ért, fél napi munkára, kis háztartáshoz kerestetik. Cím a kiadóban. (1472)

Ügyes onduláló

és hajvágó kerestetik. Kohl női fodrász, I., Str. Lonovics 2. (1480)

Jól főző minden

azonnali belépésre kerestetik. Dr. Fischer, I. kerület, Str. Brediceanu (Széchenyi-utca) 4. (1484)

Jól főző mindenest

keresek. Tiszta, megbízható nőt. Cím a kiadóban. (1488)

Állást keres

Nagy gyakorlattal perfekt angol, francia varrónő házhoz ajánlkozik. Cím a kiadóban. (1463)

Üzleti kiszolgálónői állást

keres, komoly, jó megjelenésű nő. Román, magyar, német nyelvtudással. Cím a kiadóban. (3342)

Gyermek mellé

nappali, esetleg délutáni órákra állást keres komoly, megbízható nő, román, magyar, német nyelvtudással, nagy gyakorlattal. Cím a kiadóban. (3344)

Házvezetőnőnek

ajánlkozik középkori uriaszony, a háztartás minden ágában jártas, önállóan főz. Vidékre is menne. Levelet „Megbízható 5” jellegére a kiadóba. (1469)

Mindenes leány

jó bizonyítvánnyal állást keres azonnalra vagy 1-re. Bulev. Carol 49, Linden. (1486)

OLLA
a legjobb
védő fertőző
betegségek
ellen

Adás-vétel

Eladó háztelek

Fabrica (Gyárváros) elején Dr. Fehér Kristóf villával szemben Str. Vidra és Splaiul Dragici sarkán 211 négyszögletes sarok telek. Bővebbet Dr. Subtire János ügyvédi irodájában Timisiana-palota. Telefon 20-70. Ügynökök díjaztatnak. (95)

Hidraulikus olajprést

és egy 21. „Ganz”-hengerszékét keresek vételre. Eladok 50 HP. indikált félstabil gőzgépet. Közvetítőket díjazom. Ing. Elias Győző Timisoara, IV., Bulev. Duca 27. (2213)

Eladók

jó állapotban levő butorok, fél hálószoba, luszterek, függönyök, képek stb. Cím: Mircea Voda (Missits-u.) 3.

Tüzifáját

a legolcsóbban Basch-fatelepen szerezheti be, ahol méterenként már 135 leitől és 100 kgr.-ként már 44 leitől száraz, jó fát kaphat. Gyors és pontos kiszolgálás! Circ. IV., Str. Gareii (Pálya-sor) és Str. Gh. Baritiu (Zöldpázsit-u.) sarok. (1454)

Tizedes mérleget

500—1000 kg. használt, de jó állapotban megvételre keressünk. Egyesült Lakkgyár II., Spl. Penes Curcanul 8. (1019)

**Szépségápolás
hajfestés
tartóshullám**
J. WALTRICH
fodrásznál

II., Str. Dacilor (Fő-utca) és Piața Traian (Kossuth-tér) sarkán, 6-os villamos végállomásánál

Vadás

Különbejárata

szépen butorozott utcai szoba 1—2 személy részére azonnali kiadó. Cím: III., Str. Iosif Gal (Csáki-ut.) 3 (uj szám), I. em., ajtó 3. (1441)

Cetate (Belvárosi)

másodemeleti száraz, kis lakás vízvezetékekkel, villannyal, olajon bérbe adó. Cím a kiadóban. (1462)

Jutányosan kiadó

bármilyen ipari vagy gyári célra alkalmas több nagy helyiség, ugyancsak üzleti helyiség szeptember elsejére. Cím: Str. Stefan cel Mare (Gyárváros) 6 vagy telefon 507. (1437)

Kiadó

a Magyar Ház harmadik emeletén tágas, világos, két ablakos utcai szoba. (2242)

Modern 4 szobás

lakás kiadó. IV. kerület, Scudier-tér 9. (1474)

Keres

gyermektelen tisztviselő IV. kerületben 2—3 szobás modern lakást. Pontos fizető. Ajánlatokat „Állami” jellegére a kiadóba. (1478)

Diszkrét,

különbejárata, kicsi butorozott szoba a Cetate (Belvárosban) vagy Elisabetin (Erzsébetvárosban) azonnalra kerestetik „Állandó” jellegére a kiadóba. (1488)

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle liliom-tejkrémet, liliomtejszappant, liliompudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszer-tárában a „Fekete Sashoz”, I., Sft. Gheorghe

Különítele

Iskolás zsidó leányt

tisztviselő család teljes ellátásra elvállal. Zongorahasználat. Cím a kiadóban. (1482)

Nemes Dezső

pénztárcája elveszett katonai irattal és piros igazolvánnyal. Megtalálójá jutalom fejében a Fabrica (gyárvárosi) rendőrségen adja le. (1485)

Fordítóirodám

Cetate (Belváros), Piața Sft. Gheorghe (Szent György-tér) 2. szám alatt van, ahol, mint eddig is, olcsón vállalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve leírását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelven.

N. MAGDU

törvényszéki hites fordító, román gyorsíró, a bukaresti prefektúra és Temesvár városa volt első fordítója.

Prefectura Județului Timiș-Torontea
Serviciul Economic

22.767/1934.

Publicație

Se aduce la cunoștință celor interesați, că în ziua de 21 Septembrie 1934, ora 10 a. m. se va ține în orașul Prefecturii de Timiș-Torontea o licitație publică și tratări prin bun înve-

anume:
Licitatii publice: 1) No. 22767/1934. Prima licitație publică pt. darul antrepriză a lucrărilor de reconstrucție a podului No. 9 și 11 depe drumul Denta Gherman la klm. 6+250 și klm. 7-750.

Valoarea lucrărilor după deviză este de Lei 188 000.

2) Nr. 22768/1934. Licitatie publică pentru darea in antrepriză a lucrărilor de reconstrucția podului No. 1 și Nr. 30 depe drumul jud. Timișoara turcesc—Moritfeld la klm. 30-15 și klm. 2+377. Valoarea din deviză este de Lei 184 000.

3) Nr. 22771/1934. Licitatie publică pentru lucrările de aprovizionare cu 405 m. c. piatră spartă necesară pentru întreținerea drumului jud. Timișoara—Jimbolia—Comloșul-mare klm. 5+18—18+380 și 42+720—49+370. Valoarea din deviză este de Lei 198.111.

4) No. 15425/1934. Licitatie publică pentru procurarea mobilierului necesar plasei sanitare Model din Livada. Valoarea din deviză este de Lei 44.000.

5) No. 22979/1934. Licitatie publică pentru construirea unui tub no. 100 beton No. 21, cu un diametru de 60 cm depe drumul jud. Timișoara—Centa, klm. 24+1156. Valoarea din deviză este de Lei 13.500.

Tratări prin bună învoială.
6) No. 23216/1934. Tratare prin învoială pentru lucrările de reparație a podului de lemn No. 19 depe drumul jud. Timișoara—Buziaș—Sziget klm. 31+1832. Valoarea din deviză este de lei 21.500.

7) No. 23215/1934. Tratare prin învoială pentru lucrările de reparație a podului de lemn No. 16 depe drumul jud. Timișoara—Buziaș—Sziget klm. 24+454 precum și pentru confecționarea barierei la acest pod. Valoarea din deviză este de Lei 45.700.

Licitatia și tratările se va ține în conformitate cu art. 88—110 inc. 1 din Legea Contabilității Publice, Regulamentul Oficiului Central de licitații și normele publicate în Monitorul Oficial No. 127 din 4 Iunie 1931.

Toate persoanele, cari vor lua parte la licitație și tratări vor depune o garanție în valoarea de 5% din valoarea lucrării, furnizată în oferte, iar oferta se va face numai în conformitate cu devizul caetul de condiții și oferte typ, care pot fi văzute în fiecare zi de lucru in orele de serviciu la Serviciul Economic al Prefecturii.

Timișoara, la 28 August 1934.

Prefect: Șeful serviciului Ionescu m. p. C. Moise

FIZESSEN ELŐ

A DELI HIRLAP